

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

ALUEELLINEN OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA 2026–2030

Sisällys

1. Johdanto.....	3
2. Toimintaa ohjaava lainsäädäntö	4
3. Alueellisen opiskeluhuollon keskeiset periaatteet.....	9
3.1 Opiskeluhuollon keskeiset periaatteet	9
3.1.1 Yhteisöllinen opiskeluhuolto	10
3.1.2 Yksilökohtainen opiskeluhuolto	10
3.2 Opiskeluhuoltopalvelujen saavutettavuus	10
4. Suunnitelma hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjän välisestä yhteistyöstä opiskeluhuollon kokonaisuuden toteuttamisessa.....	12
Kuva: Yhteisöllinen opiskeluhuolto on ensisijaista ja kuuluu kaikilla toimijoille	12
4.1 Opiskeluhuollon henkilöstön tehtävät.....	12
4.2 Opiskeluhuollon yhteistyöryhmät	14
5. Arvio opiskeluhuoltopalvelujen kokonaistarpeesta ja suunnitelma voimavarojen kohdentamisesta	19
6. Alueellisen opiskeluhuollon tavoitteet ja toimenpiteet.....	20
Liite 1 (täydennetään ja päivitetään lopulliseen versioon ja vuosittain).....	24
Liite 2 Yhteistyö rakenteet (lisätään rakennekuvan valmistuessa)	

1. Johdanto

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan hyvinvointialueella tulee olla alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma hyvinvointialueen vastuulla olevien opiskeluhoitopalvelujen järjestämiseksi. Alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma laaditaan opiskeluhoillon alueellisessa yhteistyöryhmässä ja se perustuu koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmiin. Suunnitelmassa kuvataan opiskeluhoillon palvelujen järjestämistä. Sen avulla myös turvataan tasalaatuinen palvelu ja vahvistetaan yhteistyötä. Suunnitelma ohjaa opiskeluhoillon henkilöstön työtä.

Opiskeluhoito on kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävää työtä, jolla edistetään, ylläpidetään ja luodaan edellytyksiä oppilaan ja opiskelijan hyvälle oppimiselle, psyykkiselle ja fyysiselle terveydelle sekä sosiaaliselle hyvinvoinnille. Opiskeluhoillon palveluja toteutetaan esi-, perus- ja toisen asteen oppilaitosten opiskelijoille, heidän huoltajilleen sekä oppilaitosyhteisöille.

Opetustoimi, varhaiskasvatus ja hyvinvointialue toteuttavat opiskeluhoitoa suunnitelmallisena monialaisena yhteistyönä ja sitä tehdään yhdessä myös opiskelijoiden, heidän huoltajiensa ja tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoito jakautuu yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon. Yhteisöllinen opiskeluhoito on ensisijaista ja ehkäisevää ja se kuuluu kaikille. Yksilökohtainen opiskeluhoito on puolestaan yksilöllistä, ehkäisevää ja tukea antavaa.

Alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma on alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman liitteenä. Alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman tavoitteita arvioidaan alueellisen hyvinvointisuunnitelman arvioinnin yhteydessä.

Suunnitelmassa:

- Oppilaitoksella tarkoitetaan esiopetusyksiköitä, kouluja, lukioita ja ammatillisia oppilaitoksia
- Opiskelijalla tarkoitetaan lapsia, nuoria ja aikuisia esiopetusikäisestä toisen asteen opintojen loppuun
- Opiskeluhoillon palveluilla tarkoitetaan esiopetuksen neuvolapalveluja, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja, psykologipalveluja ja kuraattoripalveluja
- Alueellisella tarkoitetaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen koko aluetta
- Paikallisella tarkoitetaan esimerkiksi yksittäistä kaupunkia

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen opiskeluhoillon palvelut:

[Opiskeluhoillon palvelut | Vantaan ja Keravan hyvinvointialue](#)

2. Toimintaa ohjaava lainsäädäntö

Järjestämisvastuu (OhL 9§)

Hyvinvointialue vastaa opiskeluhuollon palveluiden järjestämisestä alueellaan sijaitsevien oppilaitosten oppilas- ja opiskelijahuoltolain 1 §:ssä tarkoitetussa opetuksessa tai koulutuksessa oleville opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta. Hyvinvointialueella on velvollisuus järjestää opiskeluhuollon palvelut opiskelijoille myös silloin, kun koulutuksen järjestäjä on yksityinen tai valtio, jollei koulutuksen järjestäjä päätä järjestää näitä palveluja osittain tai kokonaan omana toimintanaan ja omalla kustannuksellaan. Hyvinvointialue voi tällöinkin tukea koulutuksen järjestäjää opiskeluhoitopalveluiden järjestämisessä. Opiskeluhoitoa toteutetaan opetustoimen sekä hyvinvointialueen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. (Ohl 25.5.2022/377) Opiskelijalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhoito, jota opetukseen tai koulutukseen osallistuminen edellyttää.

Opiskeluhuollon kokonaisuus (OhL 3§)

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä. Opiskeluhoitoa on sekä perusopetuslaissa tarkoitettu oppilashuolto että lukiolaissa ja ammatillisessa koulutuksessa annetussa laissa tarkoitettu opiskelijahuolto. Opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon.

Opiskeluhoitoon sisältyvät perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen järjestäjän ja lukiolaissa tarkoitetun koulutuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 99 §:n 1 momentissa tarkoitetun koulutuksen järjestäjän päättämä opiskeluhoito sekä opiskeluhoollon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut. (14.12.2017/886.) Opiskeluhoitoa toteutetaan opetustoimen sekä hyvinvointialueen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa

Lähipalveluperiaate (ThL 15 a§; OhL 9§)

Hyvinvointialueen on järjestettävä opiskeluhoitopalvelut alueellaan sijaitsevien oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2913) 1 §:ssä tarkoitetussa opetuksessa ja koulutuksessa oleville oppilaille ja opiskelijoille heidän kotikunnastaan riippumatta. Opiskeluhoitopalvelujen on muodostettava yhtenäinen toiminnallinen kokonaisuus ja

toimittava yhteistyössä opetuksen ja koulutuksen järjestäjien, vanhempien ja huoltajien, opetushenkilöstön sekä muiden tarvittavien tahojen kanssa. Opiskeluhoitopalvelujen on oltava oppilaiden ja opiskelijoiden helposti saavutettavissa. Hyvinvointialueen on järjestettävä opiskeluhoillon palvelut ensisijaisesti koulussa tai oppilaitoksessa. Opetuksen tai koulutuksen järjestäjän on tarjottava hyvinvointialueen käyttöön tarkoitukseen soveltuvat tilat palvelujen järjestämiseksi. Jos opetuksen tai koulutuksen järjestäjän ei ole mahdollista tarjota tarkoitukseen soveltuvia tiloja koulusta tai oppilaitoksesta, hyvinvointialueen on järjestettävä palvelut opetuksen tai koulutuksen järjestäjän tarjoamissa koulun tai oppilaitoksen välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla tarkoitukseen soveltuviissa tiloissa. (ThL 15 a §.)

Terveydenhoitajan ja lääkärin tavoitettavuus koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa (OhL 17§)

Terveydenhoitajan työaika koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on järjestettävä siten, että opiskelija voi tarvittaessa päästä terveydenhoitajan vastaanotolle myös ilman ajanvarausta. Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus saada arkipäivisin virka-aikana saman päivän aikana yhteys opiskeluterveydenhuoltoon. Hoidon tarpeen arviointi ja hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä lääketieteellisesti tai hammaslääketieteellisesti tarpeelliseksi todettuun hoitoon pääsy on järjestettävä terveydenhuoltolain 51 a ja 51 b §:ssä säädetyn mukaisesti. (OhL 17§.)

Oikeus saada opiskeluhoillon psykologi- ja kuraattoripalveluja (OhL 15§)

Opiskeluhoillon psykologi- ja kuraattoripalvelujen on oltava opiskelijoiden helposti saavutettavissa. Hyvinvointialueen on järjestettävä palvelut ensisijaisesti oppilaitoksessa. Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhoillon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. (OhL 15§.)

Opiskeluhoillon psykologin tai kuraattorin arvion perusteella opiskelijalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus hänen opiskeluunsa ja kehitykseensä liittyvien vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Tarvittaessa opiskelija on ohjattava saamaan muita opiskeluhoillon palveluja sekä muuta erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia ja nuoria tukevaa toimintaa. (OhL 15§.)

Hyvinvointialueella on velvollisuus järjestää psykologi- ja kuraattoripalvelut opiskelijoille myös silloin, kun koulutuksen järjestäjä on yksityinen tai valtio, jollei koulutuksen järjestäjä päättä järjestää näitä palveluja osittain tai kokonaan omana toimintanaan ja omalla kustannuksellaan. (OhL 9§.)

Jos oppilas tai opiskelija on arvion perusteella ohjattu muun laillistetun terveydenhuollon ammattihenkilön kuin lääkärin vastaanotolle, ja ammattihenkilö toteaa, että potilas tarvitsee terveysongelman hoitoon lääkärin tekemän tutkimuksen tai hoidon, pääsy lääkärin vastaanotolle on järjestettävä ammattihenkilön vastaanottoa seuraavien seitsemän vuorokauden aikana. (ThL 51 a§.)

Yhteisöllinen opiskeluhoito (OhL 4§)

Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhoitoa toteuttavat kaikki opiskeluhoollon toimijat. Kaikkien oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhoitopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista.

Yksilökohtainen opiskeluhoito (OhL 5§)

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 5 § määritelmän mukaan yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia:

- 1) koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja;
- 2) opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalveluja;
- 3) monialaista yksilökohtaista opiskeluhoitoa;
- 4) 10 §:ssä tarkoitettuja koulutuksen järjestäjän järjestämiä sosiaali- ja terveystalvuuja. Monialaista yksilökohtaista opiskeluhoitoa toteutetaan 14 §:n 4 momentissa tarkoitettussa monialaisessa asiantuntijaryhmässä ja siitä laaditaan opiskeluhoitokertomus siten kuin 20 §:ssä säädetään.

Ohjausvelvollisuus (OhL 11§ ja 16§)

Oppilaitoksen ja opiskeluhoollon henkilökunnalla on velvollisuus ohjata opiskelijaa hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhoollon etuuksia ja palveluja (11§). Jos oppilaitoksen tai opiskeluhoollon työntekijä arvioi, että opiskelijan opiskeluvaikeuksien tai sosiaalisten tai psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi taikka poistamiseksi tarvitaan opiskeluhoollon psykologi- tai kuraattoripalveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä opiskeluhoollon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä opiskelijan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot (16§).

Perusopetuslaki, lukiolaki ja laki ammatillisesta koulutuksesta

Perusopetuslaki, lukiolaki ja laki ammatillisesta koulutuksesta säätelevät mm. opiskelijalle annettavaa tukea ja opiskeluhuollon järjestämistä kurinpidon yhteydessä. Lisäksi kokonaisuuteen kuuluu ammatillisen koulutuksen osalta SORA-lainsäädäntö.

Lisäksi soveltuvin osin seuraavat lait:

- Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 523/2015
- Nuorisolaki 1285/2016
- Lastensuojelulaki 417/2007
- Laki vapaasta sivistystyöstä 632/1998
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992
- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000
- Lapsen oikeuksien yleissopimus 60/1991

Opiskeluhuollon suunnittelua, toteuttamista sekä arviointia ohjaavat useat lait ja asetukset. Tarkemmin seuraavissa:

[Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki | 1287/2013 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

[Perusopetuslaki | 628/1998 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

[Lukiolaki | 714/2018 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

[Laki ammatillisesta koulutuksesta | 531/2017 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

[Terveystieteidenhuoltolaki | 1326/2010 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

[Sosiaalihuoltolaki | 1301/2014 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

[Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä | 523/2015 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

[Nuorisolaki | 1285/2016 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

[Lastensuojelulaki | 417/2007 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

[Työturvallisuuslaki | 738/2002 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

[Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta | 621/1999 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

[Tietosuojalaki | 1050/2018 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

[Sähköisen viestinnän tietosuojalaki | 516/2004 | Suomen säädöskokoelma | Finlex](#)

[Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta | 338/2011 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

[Laki vapaasta sivistystyöstä | 632/1998 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

[Laki potilaan asemasta ja oikeuksista | 785/1992 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

[Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista | 812/2000 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

[Asetus lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain voimaantulosta | 60/1991 | Sopimussarja | Finlex](#)

Oppilas- ja opiskelijahuoltolakia sovelletaan

- Esi-, perus- ja lisäopetuksen oppilaisiin
- Lukiossa ja ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa opiskeleviin opiskelijoihin (myös oppisopimusopiskelijoihin)
- Ammattitutkintokoulutuksessa opiskeleviin oppivelvollisiin ja perustutkintokoulutuksen opiskelijoihin
- Maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaisiin
- Maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävän lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opiskelijoihin
- Niihin aikuislukion opiskelijoihin, jotka opiskelevat perusopetuksen oppimäärää
- Lukio-opintoja aikuisten opetussuunnitelman mukaisesti opiskeleviin oppivelvollisiin
- Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijoihin (TUVA)
- Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen (Telma) opiskelijoihin
- Kansanopistojen oppivelvollisiin opiskelijoihin (myös aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksessa olevat oppivelvolliset)

Oppilas- ja opiskelijahuoltolakia ei sovelleta

- Perusopetuslaissa tarkoitettuun aamu- ja iltapäivätoimintaan
- Oppilaaseen/opiskelijaan, joka katsotaan eronneeksi perusopetuslain 46 §:n 2 momentin mukaisesti.
- Lukiolain 20 §:n 3 momentissa tarkoitettuun opiskelijaan eikä opiskelijaan, joka suorittaa lukio-opintoja aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman mukaisesti
- Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 27 §:n 4 momentissa tarkoitettuun yksityisopiskelijaan

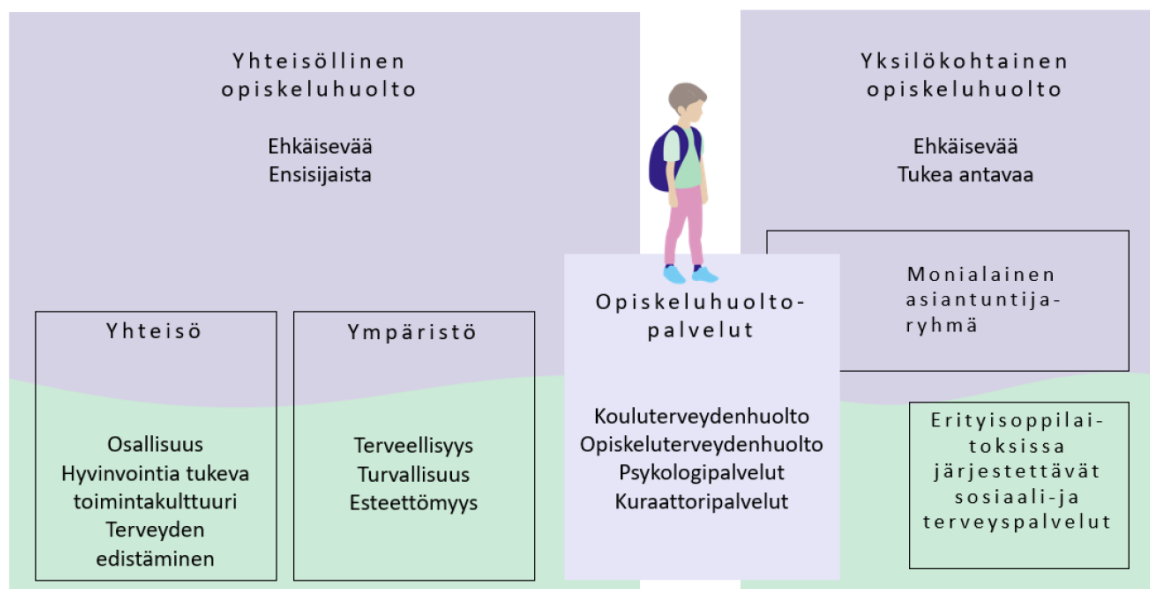
- Ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitetussa koulutuksessa olevaan opiskelijaan eikä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 17 §:ssä tarkoitetussa oppisopimuskoulutuksessa olevaan opiskelijaan, jos oppisopimuskoulutuksena järjestetään näyttötutkinnon suorittamiseen valmistavaa koulutusta tai sellaista lisäkoulutusta, joka ei johda tutkintoon.

3. Alueellisen opiskeluhoillon keskeiset periaatteet

3.1 Opiskeluhoillon keskeiset periaatteet

Opiskeluhoito on opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä. Opiskeluhoitoa on sekä perusopetuslaissa tarkoitettu oppilashuolto että lukiolaissa ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettu opiskelijahuolto. Opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon siten kuin laissa säädetään.

Opiskeluhoitoon sisältyvät koulutuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen opiskeluhoito sekä opiskeluhoillon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut. Opiskeluhoitoa toteutetaan opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoillon palvelua tuotetaan suomeksi ja ruotsiksi ja tarvittaessa käytetään tulkkipalveluja.

Kuva: opiskeluhoillon kokonaisuus

3.1.1 Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Yhteisöllinen opiskeluhoolto on toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Yhteisöllistä opiskeluhooltoja voidaan toteuttaa esimerkiksi tilanteissa, jossa koulussa havaitaan levottomuutta ja kaverisuhdehaasteita. Tilannetta voidaan tällöin käsitellä koulukohtaisessa opiskeluhooltoryhmässä, jossa sovitaan yhteisöllisistä toimenpiteistä koko kouluyhteisön tueksi. Yhteisesti voidaan sopia opiskeluhoollon palvelujen osalta esimerkiksi seuraavaa; toteutetaan yhteistyössä luokissa ryhmämuotoisia tuokioita vuorovaikutuksesta, tuetaan opettajia ryhmän dynamiikan ja arjen rakenteiden tarkastelussa ja käsitellään jaksamista ja koulupäivän rytmiä oppilaiden kanssa. Toimien vaikutuksia seurataan opiskeluhooltoryhmässä.

Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista. Yhteisöllistä opiskeluhooltoja toteuttavat kaikki opiskeluhoollon toimijat. Kaikkien oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhoollon palveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä.

3.1.2 Yksilökohtainen opiskeluhoolto

Yksilökohtainen opiskeluhoolto on yksittäisille oppilaille ja opiskelijoille annettavia koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä monialaista yksilökohtaista opiskeluhooltoja. Yksilökohtainen opiskeluhoolto voi olla ehkäisevää tai tarjota varhaista tukea.

- neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon yksilökohtaiset palvelut
- psykologi- ja kuraattoripalvelut
- monialainen yksilökohtainen opiskeluhoolto toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä ja siitä laaditaan opiskeluhoollon kertomus

3.2 Opiskeluhoollon palvelujen saavutettavuus

Opiskeluhoollon palveluissa painotetaan varhaista tukea, ennaltaehkäisyä ja matalan kynnyksen palveluja lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Opiskeluhoollon palvelujen on oltava oppilaiden ja opiskelijoiden helposti saavutettavissa. Palvelut järjestetäänkin ensisijaisesti koulussa tai oppilaitoksessa. Lisäksi tarjotaan sähköisiä palveluja mahdollisuuksien mukaan. Tietoa palveluista annetaan mm. koulujen tapahtumissa, oppilaitosten viestintävälineissä, sosiaalisessa mediassa ja internetsivuilla.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on yksi Suomen monikielisimmistä hyvinvointialueista. Opiskeluhuollon palveluista onkin tärkeää viestiä monikanavaisesti ja monikielisesti huomioiden palvelujen yhdenvertaisuus.

Asiakkaalla on oikeus saada sosiaalihuollon toteuttajalta laadultaan hyvää sosiaalihuoltoa ja hyvää kohtelua ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava siten, ettei hänen ihmisarvoaan loukata sekä että hänen vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioitetaan. Sosiaalihuoltoa toteutettaessa on otettava huomioon asiakkaan toivomukset, mielipide, etu ja yksilölliset tarpeet sekä hänen äidinkiellensä ja kulttuuritaustansa. (Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 2000). Opiskeluhuollon palveluissa toimitaan kulttuurisensitiivisesti, ja tarvittaessa palvelujen toteuttamisessa hyödynnetään esimerkiksi tulkin apua.

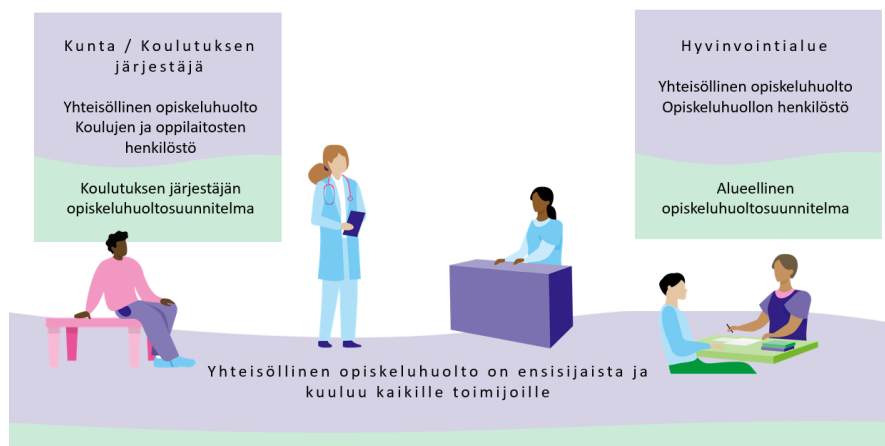
Opiskeluhuoltoa tulee toteuttaa yhteistyössä opiskelijan ja hänen huoltajiensa kanssa. Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Alaikäinen ja muu vajaavaltainen voi painavasta syytä kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajansa osallistumasta itseään koskevan opiskeluhoitoasian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhoollon tietoja huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Arvion vajaavaltaisen edun toteutumisesta tekee opiskeluhoollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö. Huoltajalla ei sen sijaan ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoollon palveluja. (Ohl 2013, Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 1992 ja 2000)

YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen mukaisesti myös opiskeluhoollon turvataan vammaisten lasten ja nuorten yhdenvertainen oikeus hyvinvointiin, osallisuuteen ja tarvitsemiinsa opiskeluhoollon palveluihin osana yleistä opiskeluhoollon palveluita. Opiskeluhoollon palvelut pyritään järjestämään siten, että ne ovat vammaisille lapsille ja nuorille saavutettavia, esteettömiä ja yksilölliset tarpeet huomioivia, mukaan lukien kohtuulliset mukautukset, oikea-aikainen tuki ja toimiva monialainen yhteistyö. Vammaisten lasten ja nuorten näkemykset huomioidaan heitä koskevissa opiskeluhoollon toimissa heidän ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti, ja heidän osallisuuttaan vahvistetaan.

4. Suunnitelma hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjän välisestä yhteistyöstä opiskeluhoollon kokonaisuuden toteuttamisessa

Opiskeluhoolltoa toteutetaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien välisenä yhteistyönä. Hyvinvointialue vastaa opiskeluhoolltopalvelujen järjestämisestä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella sijaitsevilla oppilaitoksissa. Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että koulutuksen järjestäjän opiskeluhoolltosuunnitelma toteutuu. Koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia opiskeluhoolltopalveluille soveltuvat tilat oppilaitoksessa tai sen välittömässä läheisyydessä. Tilojen tulee olla opiskelijoiden helposti saavutettavissa.

Kuva: Yhteisöllinen opiskeluhoollto on ensisijaista ja kuuluu kaikilla toimijoille

4.1 Opiskeluhoollon henkilöstön tehtävät

Kaikilla opiskeluhoollon ammattilaisilla yhteisesti: Monialainen verkostoyhteistyö, konsultaatio, suunnitelmat, tuki ja seuranta sekä opiskeluympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta sekä opiskeluyhteisön hyvinvointia edistävä yhteisöllinen työ.

Kouluterveydenhuolto on peruskoululaisille ja heidän perheilleen suunnattu lakisääteinen terveyspalvelu, joka on saatavilla koululla tai sen välittömässä läheisyydessä (Terveydenhuoltolaki 2022). Kouluterveydenhuollon tehtäviin sisältyvät:

- opiskelijan kasvun ja kehityksen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
- vanhempien ja huoltajien kasvatustyön tukeminen

Kouluterveydenhuollon palveluiden toteuttamista ja sisältöjä ohjaa Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten

ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 338/2011 sekä terveyden ja hyvinvoinnin laitos ja heidän ylläpitämä NEUKO- tietokanta.

Täältä löydät lisätietoa kouluterveydenhuollon palvelusta:

[Kouluterveydenhuolto | Vantaan ja Keravan hyvinvointialue](#)

Opiskeluterveydenhuolto Opiskeluterveydenhuoltoon sisältyvät terveyttä edistävä ja sairauksia ehkäisevä toiminta. Opiskeluterveydenhuoltopalveluiden tavoitteena on ylläpitää ja edistää opiskelijoiden hyvinvointia

- edistämällä ja seuraamalla opiskelijoiden terveyttä ja opiskelukykyä
- järjestämällä terveyden- ja sairaanhoitopalveluja opiskelijoille mukaan lukien mielenterveys- ja päihdetyö, seksuaaliterveyden edistäminen sekä suun terveydenhuolto
- seksuaali- ja lisääntymisterveyttä edistävät palvelut
- muut perusterveydenhuollon terveyden- ja sairaanhoidon palvelut sekä jatkohoitoon ohjaus

Opiskeluterveydenhuollon palveluiden toteuttamista ja sisältöjä ohjaa Opiskeluterveydenhuollon opas vuodelta 2021 sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämä NEUKO- tietokanta. Opiskeluterveydenhuolto on järjestettävä niin, että opiskelijalla on mahdollisuus saada arkipäivisin virka-aikana välittömästi yhteys opiskeluterveydenhuoltoon ja palvelujen on oltava saatavilla ainakin arkipäivisin päiväsaikaan. Lisäksi toisen asteen opiskelijan tulee tarvittaessa päästä terveydenhoitajan vastaanotolle ilman ajanvarausta.

Täältä löydät lisätietoa opiskeluterveydenhuollon palvelusta:

[Toisen asteen opiskeluterveydenhuolto | Vantaan ja Keravan hyvinvointialue](#)

Kuraattoripalvelut Kuraattori edistää ja tukee opiskelijoiden oppimista, koulunkäyntiä ja opiskelua, hyvinvointia sekä sosiaalisia valmiuksia ja toimintakykyä. Kuraattori tekee yhteistyötä perheiden, oppilaitoksen muiden työntekijöiden ja yhteistyöverkostojen kanssa. Kuraattoripalvelut ovat lakisääteisiä, vapaaehtoisia ja luottamuksellisia. Kuraattoripalvelut ovat osa sosiaalihuollon palveluja.

Täältä löydät lisätietoa kuraattoripalvelusta:

[Neuvolaikäisten kuraattoripalvelut | Vantaan ja Keravan hyvinvointialue](#)

[Perusopetuksen kuraattoripalvelut | Vantaan ja Keravan hyvinvointialue](#)

[Toisen asteen kuraattoripalvelut | Vantaan ja Keravan hyvinvointialue](#)

Psykologipalvelut Psykologi tukee opiskelijan oppimista, koulunkäyntiä, opiskelua sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia ja hyvinvointia. Psykologi voi tehdä myös psykologisia arviointeja liittyen esimerkiksi opiskelijan tunne-elämän haasteiden tai oppimisvaikeuksien taustasyiden selvittelyyn ja tarvittaessa ohjaa muihin palveluihin jatkotutkimuksiin tai hoitoon. Psykologi tekee perheen sekä muiden läheisten ja yhteistyötahojen kanssa yhteistyötä. Psykologipalvelut ovat lakisääteisiä, vapaaehtoisia ja luottamuksellisia.

Täältä löydät lisätietoa psykologipalvelusta:

[Neuvolaikäisten psykologipalvelut | Vantaan ja Keravan hyvinvointialue](#)

[Perusopetuksen psykologipalvelut | Vantaan ja Keravan hyvinvointialue](#)

[Opiskeluhuollon psykologipalvelut toisella asteella | Vantaan ja Keravan hyvinvointialue](#)

4.2 Opiskeluhuollon yhteistyöryhmät

Alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä

Alueellisen opiskeluhuollon yhteistyöryhmän tehtäviä ovat:

- valmistella 13 a §:ssä tarkoitettu alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma hyvinvointialueen aluevaltuustolle
- seurata 13 a §:ssä tarkoitetun alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman toteutumista sekä lisäksi opiskeluhoitopalvelujen, koulutuksen järjestäjien, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen sekä muiden tarvittavien palvelujen yhteistyön toteutumista
- käsitellä hyvinvointialueen ja sen alueella toimivien koulutuksen järjestäjien välisiä opiskeluhuollon yhteistyökysymyksiä
- huolehtia muista kuin 1–3 kohdassa tarkoitetuista sille erikseen annettavista tehtävistä

Jäsenet: hyvinvointialueen opiskeluhuollon hallinnon edustus, hyvinvointialueen työntekijäedustus, koulutuksen järjestäjien edustus, opiskelijoiden edustus / nuorisovaltuusto, alaikäisten opiskelijoiden huoltajien edustus, kaksikielinen (ruotsin kieli) edustus.

Opiskeluhuollon ohjausryhmä

Koulutuksen järjestäjäkohtainen opiskeluhuollon ohjausryhmä vastaa yleisestä suunnittelusta ja kehittämisestä. Se varmistaa opiskeluhuollon strategisen kytkeytymisen oppilaitoksen toimintaan, laatii tarvittavat suunnitelmat ja seuraa niiden toteutumista

yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Ryhmä vastaa yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä ja toteuttamisesta sekä arvioinnista.

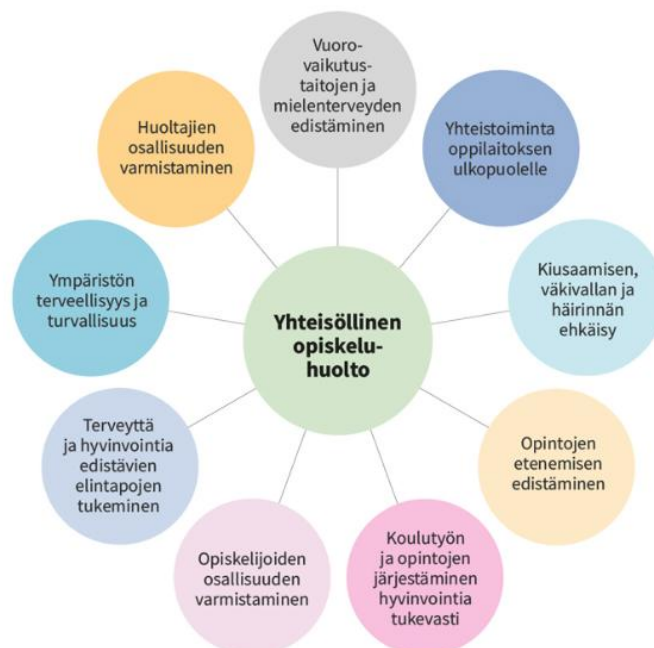
Ryhmän kokoonpano ja toimintatavat päätetään paikallisesti. Opiskeluhuollon ohjausryhmä voi olla myös kahden tai useamman koulutuksen järjestäjän yhteinen tai sille asetetut tehtävät voi hoitaa muu tehtävään soveltuva ryhmä.

Yhteisöllinen opiskeluhuolto ja oppilaitoskohtaiset opiskeluhooltoryhmät

Oppilaitoksen opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa monialainen oppilaitoskohtainen opiskeluhooltoryhmä tai muu tehtävään soveltuva monialainen oppilaitoskohtainen ryhmä. Oppilaitoskohtaista opiskeluhooltoryhmää johtaa koulutuksen järjestäjän nimeämä edustaja, joka myös vastaa opiskeluhuollon lainmukaisesta toteuttamisesta. Muita jäseniä ovat mm. opettaja, psykologi, terveydenhoitaja, lääkäri, kuraattori ja opiskelijoiden edustaja.

Oppilaitoskohtainen opiskeluhooltoryhmä koordinoi koko oppilaitosyhteisön tekemää yhteisöllistä opiskeluhoitoa. Yhteisöllisen opiskeluhuollon tehtäviä ovat:

- Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisy.
- Huoltajien ja opiskelijoiden osallisuuden varmistaminen.
- Terveyttä edistävien elintapojen tukeminen.
- Opiskelun järjestäminen hyvinvointia tukevasti.
- Opintojen etenemisen edistäminen.
- Ympäristön terveellisyys ja turvallisuus.
- Vuorovaikutustaitojen ja mielenterveyden edistäminen.
- Yhteistoiminta oppilaitoksen ulkopuolella.

Kuva: THL

Oppimisen tuen lakiuudistuksen myötä opiskeluhoollon rooli on vahvistunut erityisesti monialaisessa yhteistyössä, jossa opiskeluhoollon asiantuntijat osallistuvat aktiivisesti oppilaskohtaisten tukitoimien arviointiin ja suunnitteluun. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on noussut keskeiseksi osaksi oppilaitoksen toimintakulttuuria. Opettajien ja opiskeluhoollon välinen yhteistyö on selkeytynyt. Vastuunjaot kuvataan paikallisessa opetussuunnitelmassa. Esiopetuksessa opiskeluhoollon ja oppimisen tuen rajapintoja on täsmennetty, jotta lapsen kokonaisvaltainen tuki voidaan toteuttaa saumattomasti.

Lue muutoksesta lisää täältä: [Oppimisen ja koulunkäynnin tuki | Opetushallitus](#)

Monialainen asiantuntijaryhmä

Opiskelijoiden asioiden monialaisen käsittelyn mahdollistaa opiskelijan tueksi tapauskohtaisesti koottava monialainen asiantuntijaryhmä. Työskentelyn tavoitteena on yksittäisen opiskelijan tai opiskelijaryhmän opiskeluhoollon tuen tarpeen selvittäminen ja palvelujen järjestäminen. Ryhmän kokoa se opetushenkilöstön tai opiskeluhoollon palvelujen edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Asiantuntijaryhmän tapauskohtainen kokoonpano perustuu yksilölliseen harkintaan, käsiteltävään asiaan ja siinä vaadittavaan osaamiseen. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan, tai, ellei hänellä poikkeuksellisesti ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Opiskelijan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella hänen asiansa käsittelyyn voi osallistua myös muita tarvittavia opiskeluhoollon yhteistyötahoja tai opiskelijan läheisiä.

Monialaisessa asiantuntijaryhmässä voivat kokoontua mm. seuraavat asiantuntijat: opettaja, kuraattori, psykologi, lääkäri, terveydenhoitaja, erityisopettaja, rehtori ja muut ammattilaiset esim. koulu- ja opiskelijavalmentaja.

Lisäksi yhteistyötä tehdään laajasti monissa eri yhteistyöfoorumeissa

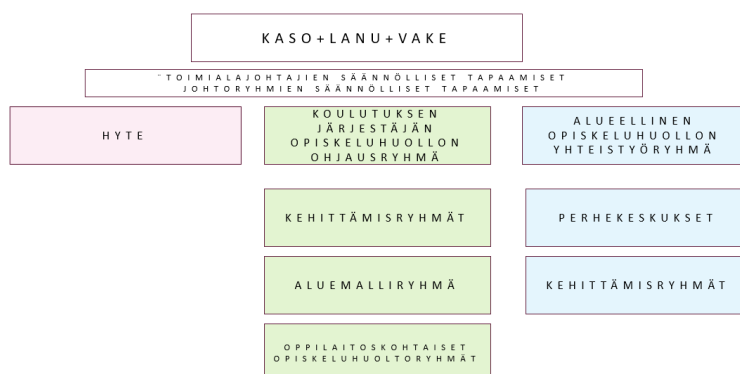
- Strategisella tasolla alueellista opiskeluhoollon yhteistyötä kehitetään Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön ydin johtoryhmän, Vantaan kasvatuksen ja opetuksen johtoryhmän ja Keravan lasten ja nuorten palvelujen johtoryhmän yhteistyössä.
- Erilaisissa kehittämissäryhmissä kuten Vantaan aluemalli työryhmissä ja perhekeskuskehittämisen työryhmissä
- Erilaisissa temaattisissa ryhmissä, jotka kootaan tarpeen ja tilanteen mukaan esim. eri ilmiöiden ympärille.

- Moniammatillisessa MONARK-konsultaatorakenteessa, jossa jokaiselle peruskoululle ja neuvolalle muodostetaan oma sosiaali- ja terveydenhuollon sekä sivistystoimen yhteinen työryhmä. Työryhmän tavoitteena on muodostaa tilannekuva lapsen tilanteesta ja tehdä suunnitelma lapsen/nuoren auttamiseksi eri ammattilaisten kesken. Työskentely perustuu huoltajan suostumukseen.

Opiskeluhoollon palvelut tekevät yhteistyötä myös mm. seuraavien tahojen kanssa:

- Kaupunkien liikuntapalvelut
- Liikunta- ja kulttuuripalvelut
- Suun terveydenhuolto
- Ehkäisevän päihdetyön yksikkö
- Useat eri kolmannen sektorin toimijat
- Hanketyö (hyvinvointialueen ja koulutuksenjärjestäjien)

kuva: yhteistyörakenne

Yhteistyö päihdeidenkäytön ehkäisemiseksi

Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015) velvoittaa kuntia ja hyvinvointialueita toteuttamaan ehkäisevää päihdetyötä osana terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen kokonaisuutta.

Kunnat edistävät ehkäisevän päihdetyön toimia eri hallinnon aloillaan, kuten kouluissa ja oppilaitoksissa. Hyvinvointialueiden tulee puolestaan huolehtia kuntien ja hyvinvointialueen työn yhteensovittamisesta, kuntien tuesta, sekä siitä, että ehkäisevää päihdetyötä toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa. Kouluissa ja oppilaitoksissa toteutettava työ on merkittävässä roolissa ehkäisevän päihdetyön kokonaisuudessa. Vastuu oppilaitoksissa toteutettavasta ehkäisevästä päihdetyöstä on kunnilla, työtä tehdään kuitenkin monialaisessa yhteistyössä yhdessä kuntien, hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kesken.

Opiskeluhoolloryhmä voi koordinoida koulujen ja oppilaitosten ehkäisevää päihdetyötä yhteistyössä koulun tai oppilaitoksen johdon kanssa. Apuna työssä ovat koulutuksen

järjestäjän opiskeluhoito- ja päihdesuunnitelmat sekä kunnan tai hyvinvointialueen tarjoama tuki. Alueellinen hyvinvointisuunnitelma sisältää alueellisen ehkäisevän päihdetyön suunnitelman. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelmassa kuvataan hyvinvointialueen, kaupunkien ja alueen muiden toimijoiden kanssa yhdessä toteutettavan ehkäisevän päihdetyön tavoitteet ja toimenpiteet. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma sisältää myös tavoitteet ja toimenpiteet lasten ja nuorten parissa tehtävälle ehkäisevälle päihdetyölle.

Koulun ja oppilaitoksen johto huolehtii henkilöstön riittävästä perehdyttämisestä ehkäisevään päihdetyöhön liittyviin sääntöihin ja menettelytapoihin sekä toimintakulttuuriin liittyviin käytäntöihin ja opetussisältöihin. Perehdytyksessä voidaan kiinnittää huomiota esimerkiksi siihen, että kaikki henkilöstön jäsenet osaavat ottaa oppilaiden tai opiskelijoiden päihteiden käytön, tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön tai rahapelaamisen puheeksi johdonmukaisesti aina, kun huoli herää tai käyttöä havaitaan. Lisäksi opiskeluterveydenhuollossa tehdään terveystarkastuksissa systemaattista päihteidenkäytön puheeksiottoa kaikille oppilaille/opiskelijoille tietyillä luokka-asteilla ja toisella asteella. ([Ehkäisevän päihdetyön johtaminen kouluissa ja oppilaitoksissa | Opetushallitus](#))

Yhteistyö opiskelijoiden suojaamiseksi kiusaamiselta, häirinnältä ja väkivallalta

Kouluissa, oppilaitoksissa ja varhaiskasvatuspalveluissa lasten, nuorten ja yhteisön turvallisuus on koko henkilöstön vastuulla. Oppilaitosten toimintakulttuurin tulee edistää turvallisuutta ja hyvinvointia, yhdenvertaisuutta sekä tasa-arvoa, sekä kehittää yhteisöllisyyttä. Kiusaamista, häirintää ja väkivaltaa ennaltaehkäisevää työtä tehdään yhteistyössä koulutuksenjärjestäjien kanssa. Yhteisöllisiä toimintamalleja rakennetaan yhdessä mm. opiskelijoiden, huoltajien, nuorisotyön, poliisin tai seurakunnan ja eri järjestöjen kanssa.

Alle 15-vuotiaiden tekemissä rikoksissa tukee alueen moniammatillinen Ankkuri-toiminta, jota koordinoi poliisi. Opiskeluhoillon yksilökohtaisten palveluiden lisäksi hyvinvointialueella yleisimpiä yhteistyötahoja ovat perheneuvola sekä sosiaalihuollon palvelut.

Koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmissa kuvataan suunnitelma oppilaan/opiskelijan suojaamiseksi häirinnältä.

VANTAA: [Kiusaamisen vastainen työ Vantaalla | Vantaa](#)

KERAVA: [Kouluturvallisuus - Kerava](#)

KEUDA: [Kiusaamisen-hairinnan-ja-vakivallan-vastainen-suunnitelma-2025.pdf](#)

Yhteistyö tilanteissa, kun poissaoloja on kertynyt tai opintojen eteneminen on vaarantunut

Koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus seurata oppilaan poissaoloja ja ilmoittaa luvattomista poissaoloista oppilaan huoltajalle. Poissaoloihin tulee puuttua myös oppilashuollollisin keinoin ja pyrkiä yhteistyössä koulutuksen järjestäjän henkilöstön sekä huoltajan kanssa turvaamaan opiskelijan koulunkäynti ja opintojen eteneminen. Hyvinvointialueen opiskeluhuollon työntekijät tekevät yhteistyötä koulutuksenjärjestäjien laatimien yhteisesti sovittujen mallien mukaisesti.

5. Arvio opiskeluhuoltopalvelujen kokonaistarpeesta ja suunnitelma voimavarojen kohdentamisesta

Opiskeluhuoltopalveluiden henkilöstöresursointia ohjaavat valtakunnallisesti lait ja suositukset. Näiden toteuttamisella taataan riittävä henkilökunta opiskeluhuoltopalveluihin ja lakisääteisten tehtävien hoitoon. Työntekijämitoitus katsotaan alueellisena kokonaisuutena huomioiden, että opiskeluhuolto on ennaltaehkäisevää opiskelijoiden hyvinvointia tukevaa yhteisöllistä ja yksilöllistä työtä. Opiskeluhuollon painopisteen ollessa ennaltaehkäisyssä ja yhteisöllisessä opiskeluhuollossa. Yhteistyöllä koulutuksen järjestäjän kanssa varmistetaan oikein kohdenneet resurssit ja opiskeluhuollon kokonaisuus sekä yhteisten käytänteiden kehittäminen.

Kuraattori- ja psykologipalveluiden mitoitus on lakisääteinen. Kuraattoripalveluissa 670 opiskelijaa / htv ja psykologipalveluissa 780 opiskelijaa / htv. Kuraattoreiden ja psykologien lakisääteinen mitoitus koskee esi- ja perusopetuksen sekä 2.asteen palveluita.

Terveydenhoitajien ja lääkäreiden mitoitukset ovat suosituksia. THL:n suositus kouluterveydenhoitajien osalta on 460 oppilasta / htv ja koululääkäreiden suositus on 2100 oppilasta/htv perusasteella. Esiopetusikäisten terveydenhoitajien mitoitussuositus on 320 lasta/htv. Opiskeluterveydenhuollossa terveydenhoitajien suositus on 570 opiskelijaa/htv ja lääkäreiden suositus 1800 opiskelijaa/htv. THL:n mitoitussuosituksia koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on laskettu kokoaikaisen työntekijän vuoden työajan mukaan eli henkilötyövuotta kohti, kun vuosilomaa ei ole sijaistettu.

Opetuksen järjestäjät ilmoittavat vuosittain huhtikuun loppuun mennessä oppilas- ja opiskelijamäärät, joilla suunnitellaan tulevan lukuvuoden henkilöstömitoitus ja aluejako. Myös väestöennuste alueen lapsista ja nuorista auttaa suunnittelemaan tarvetta.

Hyvinvointialueella seurataan opiskeluhuollon palvelujen toteutumista säännöllisesti. Palveluun pääsyn määräaikoja ja palvelun kysyntää seurataan oppilaitoksittain ja resurssia suunnataan tarpeen mukaan esimerkiksi kriisitilanteissa.

Koulutuksenjärjestäjien ilmoittamiin opiskelijamääriin ja vakansseihin perustuva mitoitustaulukko suunnitelman **liite 1**.

6. Alueellisen opiskeluhuollon tavoitteet ja toimenpiteet

1. OLEMME YHDESSÄ EDELLÄKÄVIJÖITÄ LASTEN JA NUORTEN MIELEN HYVINVOINNIN VARMISTAMISESSA

MITTARIT:

a) Tuntee itsensä yksinäiseksi (4.–5.lk, 8.–9.lk, toinen aste)

- Lähtötaso: 4.–5. -lk. 5 %, 8.–9. -lk. 13 %, Lukio 12 %, AOL 11 %
- Tavoitetaso: Tavoitetaso: 4.–5. -lk. 3 %, 8.–9. -lk. 10 %, Lukio 9 %, AOL 8 %

b) Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista

- Lähtötaso: 4.–5. -lk. 54 %, 8.–9. -lk. 49 %, Lukio 62 %, AOL 65 %
- Tavoitetaso: 4.–5. -lk. 62 %, 8.–9. -lk. 56 %, Lukio 71 %, AOL 75 % (jokaisella kouluasteella 15 % prosentuaalinen nousu strategiakaudella)

TOIMENPITEET:

- Vahvistamme perheen ja muun lähiyhteisön, kuten koulun ja varhaiskasvatuksen, mahdollisuuksia tukea lasten ja nuorten mielen hyvinvointia. Esimerkiksi eri konsultaatorakenteet ja perheiden tuki.
- Yhteisten rakenteiden ja suunnitelmien pohjalta järjestetään sujuvasti lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut yhteistyössä hyvinvointialueen palvelujen, erikoissairaanhoidon ja muiden toimijoiden kanssa.
- Tuemme yhteisillä rakenteilla ja prosesseilla henkilöstön kykyä tunnistaa kokonaisvaltaisesti asiakkaiden tarpeita ja arvioida palveluihin ohjautumista ja oikea-aikaisuutta. Henkilöstön mielenterveystyön osaamista vahvistetaan systemaattisesti
- Palvelujen vaikuttavuutta seurataan ja kehitetään yhteisen tietopohjan avulla hyödyntäen tietoa toiminnan kehittämisessä.
- Opiskeluhuollon palveluissa yksinäisyyttä ehkäistään ennen kaikkea vahvistamalla yhteisöllistä opiskeluhoitoa, jossa koko oppilaitosyhteisö edistää osallisuutta,

vuorovaikutusta ja kuulumisen kokemusta. Tärkeää on myös varmistaa, että opiskeluhuollon palvelut ovat helposti saavutettavia ja matalan kynnyksen tukena arjessa. Yksinäisyyttä tunnistetaan osana opiskelijoiden päivittäistä hyvinvoinnin seurantaa, kuten terveystarkastuksissa, poissaoloihin puuttumisessa ja opiskelijoiden kanssa käytävissä keskusteluissa. Tarvittaessa tukea vahvistetaan yksilökohtaisilla, monialaisilla opiskeluhuollon palveluilla. Näin yksinäisyyden ehkäisy toteutuu suunnitelmallisesti, ennaltaehkäisevästi ja opiskelijan arkeen kiinnittyen. Toisen asteen opiskeluhuollossa jatketaan myös jo aiemmin aloitettua yksinäisyyden kehittämistä ja osaamisen jalkauttamista.

2. OPISKELUHUOLTOPALVELUT TULEVAT NÄHDYKSI JA TUNNETUKSI

MITTARIT:

- a) Sitovien mitoitusten toteutumisen seuranta. Mitoitussuosituksen toteutumisen seuranta.
 - Lähtötaso sitovat mitoitukset: Hyvinvointialueella on sitovan mitoituksen mukaiset psykologi- ja kuraattorivakanssit. Vakanssien täyttöasteet ovat: Esi- ja perusopetuksen psykologien täyttöaste 94 % ja kuraattorien 93 %. Toisen täyttöaste psykologeilla 98,2 % ja kuraattorien 98,5 %.
 - Lähtötaso mitoitussuosituksia: Hyvinvointialueella ei ole tällä hetkellä mitoitussuosituksen mukaisia terveydenhoitajavakansseja. Suositellun määrän mukaisista vakansseista puuttuu esi- ja perusopetuksesta 3,8 vakanssia sekä toiselta asteelta 1,6 vakanssia. Nykyisten vakanssien täyttöasteet ovat esi- ja perusopetuksessa 100 % ja toisella asteella 98,3 %
 - Tavoitetaso: Hyvinvointialueella on sitovan mitoituksen ja mitoitussuosituksen mukaiset vakanssit ja vakanssien täyttöasteet ovat 100 %

b) TEAviisari Opiskeluhoollon sisällöstä ja palveluista tiedottaminen vanhemmille ja huoltajille.

- Lähtötaso: 85 p.
- Tavoitetaso: 100 p.

TOIMENPITEET:

- Vaken opiskeluhoolltopalvelujen verkkosivujen rakennetta ja sisältöjä uudistetaan eri koulutusasteiden palvelukokonaisuuksien selkiyttämiseksi ja tietojen löydettävyyden parantamiseksi.

- Opiskeluhuollon palvelut esittäytyvät vähintään aina lukuvuoden alussa ja muutenkin sopivissa tilanteissa oppilaitosten tarpeiden mukaan. Opiskeluhuollon toimintaa ja tehtäviä esitellään tarpeen mukaan esimerkiksi osana YHR-/HVR-työskentelyä.
- Opiskeluhuollon palvelut ovat mukana erilaisissa tapahtumissa mm. vanhempainilloissa, kodin ja koulun yhteistyötapahtumissa sekä erilaisissa yhteisöllisen opiskeluhuollon tapahtumissa kouluilla ja oppilaitoksissa.
- Opiskeluhuollon näkyvyyden edistämiseksi tehdään viestintää mm. eri sosiaalisen median alustoilla ja koulutuksenjärjestäjien viestintäkanavissa.
- Opiskeluhoitopalveluita kehitetään hyödyntäen systemaattisesti opiskelijoiden kokemustietoa, jota saadaan mm. asiakaspalautteista, valtakunnallisesta kouluterveyskyselyistä ja erilaisista koulukohtaisista kyselyistä.

3. OPISKELUHUOLLON RAKENTEET JA TYÖNJAKO ON KUVATTU (OPISKELUHUOLLON JA OPETUKSEN JÄRJESTÄJÄN YHTEISET RAKENTEET JA TYÖNJAKO OVAT TOIMIVIA)

MITTARI:

Rakenteen ja työnjaon kuvaus

- Lähtötaso: Yhteistyötä on kuvattu erilaisilla rakennekuvauksilla ja on tunnistettu tarve selkiyttää rakennetta.
- Tavoitetaso: Rakenteet ja työnjako on kuvattu alueellisesti sekä koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmiin että alueelliseen opiskeluhoitosuunnitelmaan.

TOIMENPITEET:

- Kehitämme palvelurakenteen porrasteisuutta ja asiakasohjauksen kriteerejä sekä kirkastamme eri ammattilaisten rooleja ja työnjakoa. Rakenteet ja työnjako kuvataan alueellisesti sekä koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmiin että alueellisen opiskeluhoitosuunnitelmaan.

4. VAHVISTAMME YHTEISTYÖSSÄ OPISKELIJOIDEN KOULUUN JA OPPILAITOKSEEN KIINNITTÄMISTÄ JA POISSAOLOIHIN PUUTTUMISEN KÄYTÄNTEITÄ

MITTARI:

Toteutettu yhteiskehittäminen toimijoiden välillä

- Lähtötaso: Yhteiskehittämistä on tehty jokaisessa organisaatiossa
- Tavoitetaso: Yhteistyötä ja yhteiskehittämistä tehdään suunnitelmallisesti

TOIMENPITEET:

- Koulupudokkuuden ehkäisemiseksi ja kouluun kiinnittymiseksi on perustettu Vaken sisäinen monialainen työryhmä, jota laajennetaan koulutuksen järjestäjien kanssa yhteiseksi. Työryhmä kartoittaa eri tasoisia toimenpiteitä ja yhteistyötä. Kartoitetut toimenpidemallit otetaan käyttöön.
- Koulupoissaolomallien päivittäminen ja systemaattinen hyödyntäminen yhteistyössä koulutuksenjärjestäjien kanssa.

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ovat osa hyvinvointialueen toimintasuunnitelmaa ja jokainen oppilas- ja opiskeluhuollossa työskentelevä on omalta osaltaan vastuussa niiden toteuttamisesta. Alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman seurannasta vastaa alueellinen opiskeluhoiton yhteistyöryhmä. Seuranta tehdään ryhmän kokouksissa, joita pidetään vähintään neljä kertaa lukuvuodessa. Lisäksi alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma raportoidaan vuosittain hyvinvointialueen Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman raportoinnin yhteydessä.

Liite 1 (täydennetään ja päivitetään lopulliseen versioon ja vuosittain)

	mitoitus	V EO	ka. toteuma EO 2025	V PO	ka. toteuma PO 2025	V 2.aste	ka. toteuma 2.aste 2025
Oppilaitoskohtainen mitoitus opiskeluhuollon kuraattorille	670	5	525	43	663	20	700
Oppilaitoskohtainen mitoitus opiskeluhuollon psykologille	780	4,5	583	37	770	17	824
Kouluterveydenhoidon terveydenhoitajien mitoitussuositus yhtä henkilötyövuotta kohti	460		palvelu tarjotaan neuvolasta	58	491		
Opiskeluterveydenhuolto terveydenhoitajien mitoitussuositus yhtä henkilötyövuotta kohti	570					23	609
Kouluterveydenhoidon lääkärin mitoitussuositus yhtä henkilötyövuotta kohti	2100		palvelu tarjotaan neuvolasta	10	2847		
Opiskeluterveydenhuolto lääkärin mitoitussuositus yhtä henkilötyövuotta kohti	1800						Palvelu tuotetaan yhteistyössä terveysasemapalveluiden kanssa, myös sairaanhoitoa palvelua tuotetaan terveysasemilla.

